

REFERAT Udvalget for Sundhed og Omsorg 2022-2025 d. 13-05-2025

Mødedato Tirsdag d. 13. maj 2025 kl. 18:00

Mødested Plejecentret Solgaven, Amerikavej 19 - 21B, 9500 Hobro (den lille sal)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Status på elevområdet (SOSU).....	4
Rammer for helhedspleje efter ældreloven - høringsudgave.....	8
Økonomivurdering pr. 31. marts 2025 - Udvalget for Sundhed og Omsorg.....	11
Koncept for økonomiopfølgning.....	13
Orientering om tildeling af pulje til fremme for sammenhold og fællesskab 2024.....	16
Magtanvendelser ældreområdet 2024.....	17
Magtanvendelser socialområdet 2024.....	19
Høring af Praksisplan for kiropraktik 2025.....	21
Central udmelding vedr. udsatte gravide med skadeligt rusmiddelbrug.....	22
Orientering.....	24
Eventuelt.....	25
Underskriftsark.....	26

Punkt 57: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-1-24

Forventet sagsgang

USO

Beslutning

Godkendt.

Punkt 58: Status på elevområdet (SOSU)

00.01.00-A00-10-23

Forventet sagsgang

USO

Anledning

I de kommende år vil sikring af tilstrækkeligt antal og kvalificerede medarbejdere på de store velfærdsområder blive en af de vigtigste fokusområder. Her er og bliver kvalitetssikring og udvikling af SOSU elevområdet vigtigt ift. at sikre rekruttering og fastholdelse af eleverne. Udvalget for Sundhed og Omsorg orienteres i denne sag om den aktuelle status på elevområdet samt igangsatte tiltag for at arbejde med rekruttering og fastholdelse af sosu-elever.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At orientering om status på SOSU-elevområdet tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Analysen af rekrutteringssituationen på de kommunale velfærdsområder viser, at kommunerne i de kommende år vil få væsentlige udfordringer med at rekruttere tilstrækkeligt faglært personale.

De centrale aktører i uddannelsen af kommende faglærte social- og sundhedsmedarbejdere skal derfor arbejde tæt sammen om at sikre, at flest muligt med forudsætninger for at gennemføre en uddannelse, målrettet velfærdsområderne, påbegynder og gennemfører en uddannelse.

Udfordringerne begynder også at kunne spores i Mariagerfjord Kommune. Blandt andet derfor er der tæt samarbejde både internt i kommunen samt med SOSU Nord, med det formål at udbygge og systematisere rekruttering til og fastholdelse i social- og sundhedsuddannelserne.

Mariagerfjord Kommune har fra 2022 til 2024 oplevet en stigning i interessen for SOSU-uddannelserne og dermed også en stigning i antallet af ansøgere. Samtidig opleves en større tilgang af unge ansøgere, der vælger SOSU-området som 1. prioritet.

Mariagerfjord Kommune har øget antallet af elever markant siden 2018, og der er løbende behov for at være opmærksom på elevområdets udvikling indenfor fx økonomisk balance, elevadministration og samarbejde med oplæringspladser og skole.

For en nærmere beskrivelse af udvikling i antallet af elever og tiltag se nederst i dagsordenspunktet samt vedhæftede bilag.

Der er i januar 2021 oprettet en lokalafdeling af SOSU-Nord i Hobro. Afdelingen startede ud med et enkelt Grundforløb(GF)2-hold i januar og er i august 2021 udvidet med yderligere et GF2 hold samt et lille GF1- hold. Der er etableret et tæt samarbejde med SOSU-Nord og underviserne på lokalafdelingen, hvilket giver bedre rekrutterings- og fastholdelsesmuligheder for SOSU-eleverne i Mariagerfjord Kommune.

Det første Social- og Sundhedshjælper(SSH)-hovedforløb i Hobro havde opstart i juni 2024.

Dimensionering af sosu-elever

Ifølge trepartsaftalen om ”Flere lærepladser og entydigt ansvar”, indgået i november 2020, forpligter kommunerne sig på at tilbyde en læreplads til samtlige kvalificerede elever på SOSU-assistentuddannelsen, der optages på uddannelserne i 2021 og 2022. Denne ordning er også gældende for 2023 og 2024. I den øvrige del af aftaleperioden (dvs. frem til 2026) fastholdes dimensioneringen på 6.000 for assistentelever og 3.000 for hjælperelever på landsplan. Det understreges, at der er tale om en minimumsdimensionering, som kan forhøjes lokalt.

For Mariagerfjord Kommune betyder dimensioneringen, at der skal ansættes 72 SOSU-elever årligt fra 2020 til 2026 i forhold til 41 elever i 2019.

Den kommunale forpligtigelse til at skaffe lærepladser til samtlige kvalificerede elever på uddannelsen som social- og sundhedsassistent sender et stærkt signal til alle, der er interesserede i uddannelsen, om, at de ikke skal være nervøse for, om de kan finde en læreplads.

I bilaget fremgår tabeller, der beskriver ændringen i dimensioneringen fra 2019 frem til 2020-2023 (samt 2022-2026) for social- og sundhedsassistentelever i de nordjyske kommuner.

Ud over den øgede dimensionering for social- og sundhedshjælperelever og social- og sundhedsassistentelever, er der i Mariagerfjord Kommune truffet beslutning om, at ansætte alle SOSU-elever, uanset uddannelsesretning, allerede fra Grundforløbets anden del pr. 1. januar 2020. Samtidig har vi fået oprettet et SSH-hovedforløb i Hobro med ekstra ansættelse af 23 elever årligt. Dette har betydning for et øget elevantal i de kommende år.

Mariagerfjord Kommune havde i den sidste halvdel af 2024 begrænset ansættelse af SSA-elever for at minimere budgetoverskridelse. Fremadrettet kan det være udfordrende at rekruttere SSA-elever, svarende til dimensioneringen. Det betyder et behov for øget fokus på rekruttering af SSA-elever.

Siden juni 2022 har vi ansat ca. 23-25 SSH-elever x 2 årligt, da der er lavet en arbejdsgiveraftale med SOSU Nord om, at skabe et grundlag for et hovedforløb i Hobro. Betingelsen har været, at der skal være minimum 23 elever på holdet, hvis der skal oprettes hovedforløb.

Hvis vi fortsætter med at leve op til betingelserne for et SSH-hovedforløb i Hobro samt opfylde dimensioneringen med SSA-elever, vil vi i Mariagerfjord Kommune fremadrettet øge elevantallet til gennemsnitligt 271 elever årligt.

I nedenstående tabel ses udviklingen i antallet af SOSU elever i Mariagerfjord Kommune fra 2018 til 2025.

A large rectangular area of the document is redacted with a solid black box, obscuring the content of the table mentioned in the text above.

År	Antal ansatte elever
2018	95
2019	110
2020	145
2021	170
2022	185
2023	250
2024	249
2025	Marts: 195

Fordeling af ansatte elever i Mariagerfjord Kommune

Udviklingen af antallet af elever ansat i Mariagerfjord Kommune er steget fra 95 elever i 2018 til ca. 250 elever i 2024. Umiddelbart ses et fald i antal elever i 2025 og pr. marts 2025 er der ansat 195 elever i Mariagerfjord Kommune.

Fordelingen af de 195 ansatte elever pr. 01.03.2025 ser således ud: Social- og sundhedsassistentelever:

- 105 ansatte elever i alt. Der er ansat 40 SSA-elever i 2024

Mariagerfjord Kommune har derfor ikke opfyldt dimensioneringen for ansættelse af social- og sundhedsassistentelever i 2024, da vi som minimum skal ansætte 49 social- og sundhedsassistentelever

Social- og sundhedshjælperelever:

- 90 ansatte elever i alt. Ud af de 90 social- og sundhedshjælperelever, er 46 ansat i 2024.

Mariagerfjord Kommune har hermed opfyldt dimensioneringen for ansættelse af social- og sundhedshjælperelever i 2024, da vi som minimum skal ansætte 23 social- og sundhedshjælperelever. Vi skal ansætte yderligere 23 SSH-elever efter aftale med SOSU-Nord

I januar 2025 har Mariagerfjord Kommune ansat følgende elever til SOSU-uddannelserne:

- 17 SSH-elever
- 4 SSH EUV1-elever
- 10 SSA-elever
- Der er ansat yderligere 10 SSA Merit elever i april 2025.

Frafald blandt eleverne i 2024

Frafaldet i Mariagerfjord Kommune i 2024 for henholdsvis elever til hjælper- og assistentuddannelsen udgør 16% og 18%, hvilket er svarende til landsgennemsnittet på begge uddannelser. Der ses overordnet et større frafald end i 2022 og 2023.

Der gøres en ekstra indsats for at samarbejde med SOSU Nord omkring eleverne, der starter på GF2, dels ift. vurdering af uddannelsesrelevans men også ift. elevernes valg af uddannelsesretning. Dette har betydning for, at frafaldet på uddannelserne sker inden opstart på hovedforløbene.

SOSU Nord har medio 2024 iværksat tiltag for at ruste eleverne til opstart i den første oplæringsperiode på hovedforløbet og for at imødekomme og forebygge ”praksischock”. Der afholdes en hel dag sammen med alle elever på tværs af uddannelsesretninger, hvor der er oplæg fra allerede igangværende elever, case-arbejde samt besøg af arbejdsgivere fra alle de nordjyske kommuner. Her drøftes praktiske oplysninger samt gensidige forventninger til oplæringsperioden.

Økonomi på SOSU-elevområdet

Der har igen i 2024 været et merforbrug på SOSU-elevområdet på trods af en strammere ramme for ansættelser af elever i 2024. Umiddelbart skyldes merforbruget fortsat det øgede antal af elevansættelser i 2023. Prognosen for 2025 viser pt. et forventet mindre forbrug.

Den indgåede arbejdsgiveraftale med SOSU Nord tilskriver, at Mariagerfjord Kommune skal ansætte 2 x 23 SSH-elever for at kunne oprette et hovedforløb til social- og sundhedshjælperuddannelsen i Hobro.

17 SSH-elever er ansat på GF2 januar 2025 med opstart på et hovedforløb i Hobro i juni 2025. Eftersom der ikke er ansat 23 elever på GF2, er der mulighed for at ansætte yderligere SSH-elever til hovedforløbet for at nå 23 elever.

Administrationen forsøger at ansætte SSA-elever svarende til dimensioneringsaftalen på 49 elever årligt. Vi har i 2025 indtil videre ansat 20 SSA- elever og mangler derfor 29 elever.

Derudover er følgende elementer etableret til systematisering og styrkelse af økonomien på SOSU-elevområdet

- Der afholdes økonomifølge hver måned i samarbejde med økonomikonsulent.
- Der er løbende kontrol af refusioner, således vi er sikre på at få det forventede beløb.
- Der søges voksenlærlingetilskud på alle elever over 25 år og der er bevilliget tilskud til ca. 70% af vores elever.
- Mentorerne er ultimo 2023 startet med at læse studiestøtte-timer med udvalgte elever i oplæringsperioderne, hvilket giver en ekstra indkomst fra SOSU Nord.
- Mentorerne er i 2025 startet op med et samarbejde med jobcentret, hvor aftalen er at give mentorstøtte til nogle af de elever, der kommer direkte fra jobcentret i uddannelse. Mentorstøtten hertil er refusionsberettiget.

Tiltag for tiltrækning og tilknytning af elever på SOSU-området

Det forventes, at både rekruttering og fastholdelse af elever inden for social- og sundhedsuddannelserne forbliver en udfordring mange år frem i Mariagerfjord Kommune såvel som på landsplan.

Derfor arbejdes der kontinuerligt med udvikling af området, således at Mariagerfjord Kommune fortsat er et attraktivt sted at uddanne sig.

Mariagerfjord kommune har søgt og fået tildelt puljemidler fra Undervisningsministeriet til at professionalisere oplæringsvejledningen på de enkelte plejecentre og hjemmeplejegrupper. Vi modtager det maximale beløb på kr. 2 mio.

fordelt over de næste to år. Midlerne skal anvendes til opkvalificering og nytænkning af vejledningsindsatsen. Der er nuværende fokus på nedenstående tiltag:

- Strategisk beslutning i Ældre og Omsorg om fuldtids-oplæringsvejledere på alle plejecentre og i alle hjemmeplejeteams
- Mentorer: 2 mentorer giver faglig og personlig vejledning til elever og ansvarlige oplæringsvejledere
- Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen – rekruttering af ufaglærte i driften
- Uddannelsesaftale for alle elever på grundforløb 2
- Udvikling af uddannelsesmiljøet og elevernes uddannelsesvilkår
- Kvalitetsløft af oplæringsindsatsen i Mariagerfjord Kommune
- Strategisk samarbejde med SOSU Nord
- SSH til SSA
- SOSU-intro i samarbejde med jobcentret og virksomhedsservice
- Ny mesterlære forløb
- Uddannelsesmesser og åbent hus

Tiltagene uddybes i vedhæftede notat: "Tiltag for rekruttering og fastholdelse af social- og sundheds elever 2024-2025".

Økonomi

Der har i 2024 været et merforbrug på SOSU-elevområdet på trods af en strammere ramme for ansættelser af elever i 2024. Umiddelbart skyldes merforbruget fortsat det øgede antal af elevansættelser i 2023. Prognosen for 2025 viser pt. et forventet mindre forbrug.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 59: Rammer for helhedspleje efter ældreloven - høringsudgave

27.00.00-G01-120-24

Forventet sagsgang

USO - høring - USO, ØK og BY

Anledning

Med implementering af den nye ældrelov skal borgerne tilbydes helhedspleje. Af loven fremgår, at hjælpen skal tildeles i få, sammenhængende, rummelige pleje- og omsorgsforløb. Udvalget for Sundhed og Omsorg skal i denne sag godkende høringsmateriale om rammerne for helhedspleje med tilhørende serviceinformation. Med rammebeskrivelsen af helhedspleje lægges der op til, at helhedsplejen tilbydes i fem pleje- og omsorgsforløb.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At godkende høringsudkast til ramme for helhedspleje med tilhørende serviceinformation med henblik på at sende materialet i høring i Fag MED Ældre og Omsorg samt Handicaprådet og Seniorrådet.

Inddragelse

Seniorrådet og FagMED Ældre og Omsorg er løbende orienteret om processen.

Sagsfremstilling

Formålet med den nye ældrelov er at tilvejebringe rammerne for en ældrepleje, som med udgangspunkt i den enkelte borgers aktuelle livssituation og behov, understøtter en alderdom præget af mest mulig livsglæde, selvhjulpethed og omsorg og nærvær.

Loven bygger på tre bærende værdier:

1. Den ældres selvbestemmelse
2. Tillid til medarbejderne og ledelse
3. Et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund.

Med ældreloven indføres helhedspleje. Det indebærer, at hjælpen skal tildeles i få, sammenhængende, rummelige pleje- og omsorgsforløb, hvor én leverandør har det samlede ansvar for borgerens forløb. Helhedsbegrebet sigter også mod at sikre og understøtte kontinuitet og sammenhæng i hjælpen, der skal bidrage til færrest mulige forskellige medarbejdere i borgers hjem. Tilbud i helhedsplejen skal gives med et forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte.

I henhold til ældrelovens §9 skal kommunalbestyrelsen beslutte hvilke tilbud om helhedspleje i form af få sammenhængende og rummelige pleje- og omsorgsforløb, der skal kunne tilbydes. Herudover skal kommunalbestyrelsen muliggøre, at borgeren kan få information om helhedsplejen.

Med implementeringen af ældreloven organiseres helhedsplejen i Mariagerfjord Kommune i faste tværfaglige teams bestående af sosu-personale, sygeplejersker, visitatorer og afklarende og rehabiliterende terapeuter. Borgeren får tilknyttet et fast team, som løbende følger op på borgerens behov. Borgeren vil få medindflydelse på planlægning af hjælpen ud fra det bevilgede forløb.

Administrationen er i dialog med den nuværende godkendte private leverandør af hjemmepleje, som har tilkendegivet at kunne levere helhedspleje fra 1.7.2025. Dermed kan kommunen imødekomme borgerens frie valg af leverandør.

Fem rummelige pleje- og omsorgsforløb

Der har været nedsat en arbejdsgruppe bestående af økonomimedarbejdere, afdelingsleder af Myndighed og Visitation, Fagchef for Ældre og Omsorg, praksisnær implementeringsmedarbejder i Ældre og Omsorg og konsulenter fra Sekretariatet Social, Sundhed og Omsorg. Arbejdsgruppen har udviklet de fem helhedsplejeforløb og foretaget de relevante økonomiske beregninger for takstfastsættelsen af hvert af forløbene. Forudsætningerne for de fem forløb fremgår af vedlagte bilag. KL og Ældreministeriet har dog endnu ikke offentliggjort vejledning til overheadtakst for

forløbene, som den sidste genberegning er afhængig af. Vedlagt sagen er notat, der beskriver baggrunden for fastsættelse af pleje- og omsorgsforløbene.

Helhedspleje i Mariagerfjord Kommune vil blive leveret i fem rummelige pleje- og omsorgsforløb - kaldet helhedsplejeforløb. Helhedsplejeforløbene vil alle kunne omfatte:

- Praktisk hjælp
- Personlig pleje
- Genoptræning
- *Sygepleje*
- *Madservice*
- *Levering af varer*

Sygepleje leveres af det faste tværfaglige teams, men er endnu ikke integreret del af helhedsplejen. På sigt, som led i regeringens sundhedsudspil, er det tanken, at almen sygepleje bliver en integreret del af helhedsplejen.

Levring af varer og madservice leveres - som i dag - via godkendte private leverandører.

Med ældreloven indføres også borgernær visitation. Borgerne visiteres til et pleje- og omsorgsforløb ud fra visitators faglige vurdering på baggrund af borgers funktionsniveau, samlede ressourcer og aktuelle behov. Der anvendes afklaringsforløb til brug for vurdering i alle forløb, hvor borger tilbydes støtte med henblik på at blive så selvhjulpne som muligt.

Borger vil modtage en skriftlig afgørelse omkring det bevilgede forløb. Borger kan påklage afgørelsen, og den kan indbringes for Ankestyrelsen.

De rummelige pleje- og omsorgsforløb muliggør, at medarbejderne i de faste tværfaglige teams ud fra en konkret faglig vurdering kan justere hjælpen og støtten indenfor et forløb sammen med borgeren. Det er muligt både at justere op og ned i tid og indsats inden for et forløb. Dette sker uden en ny visitation og afgørelse, men i tæt dialog med borgeren. Nye afgørelser træffes alene ved overgangen mellem forskellige pleje- og omsorgsforløb.

De fem pleje- og omsorgsforløb beskrives yderligere i det vedlagte bilag *Rammebeskrivelse for helhedspleje i Mariagerfjord Kommune*.

Vedlagt sagen fremgår også den udarbejdede *Serviceinformation om helhedspleje*, som er en del af høringsmaterialet.

Økonomi

Implementeringen af ældrelovens krav om helhedspleje vil ske inden for ældreområdet's nuværende budget.

De fem pleje- og omsorgsforløb vil få hver deres timeinterval for at sikre en tilpas rummelighed i forløbet. Timeintervallerne i forløbene er fastlagt ud fra en forudsætning om, at nuværende økonomiske ramme overholdes. Der vil med implementeringen af en ny økonomistyringsmodel være større risiko for økonomiske udsving inden for hjemmeplejen, hvilket hænger sammen med overgangen fra at visitere i enkelttydelser til at visitere i forløb. I den sammenhæng får medarbejderne en anden rolle i forhold til planlægning og levering af hjælpen i dialog med borgerne, samtidig med en ny organisering i faste tværfaglige teams.

Der vil fortsat være behov for løbende at følge økonomien tæt. Ved behov kan timeintervallerne justeres.

Beslutning

Udvalget for Sundhed og Omsorg godkendte materialet med bemærkninger om at formuleringer omkring leverandør skal gælde både Mariagerfjord Kommune og private leverandører, samt at det visuelle og formuleringsmæssige udtryk tilpasses med henblik på læsevenlighed for målgruppen, suppleret af et fokus på at sikre ensartethed i formuleringer.

Oplæg fra udvalgsrådet er vedlagt referatet.

Bilag

Implementering af ældrelov og faste tværfaglige teams - USO 13.5.2025

Bilag 1 Rammer for helhedspleje med pleje- og omsorgsforløb- HØRINGSUDGAVE

Bilag 2 - Serviceinformation helhedspleje HØRINGSUDGAVE

Bilag 3 - Baggrund for beregning af timeinterval i fem forløbspakker

Punkt 60: Økonomivurdering pr. 31. marts 2025 - Udvalget for Sundhed og Omsorg

00.32.00-S00-9-25

Forventet sagsgang

USO, ØK, BY

Anledning

I henhold til Mariagerfjord Kommunes økonomistyringsprincipper 2025-2028 skal der for de enkelte fagudvalg aflægges økonomivurdering pr. 31. marts 2025. Den samlede økonomivurdering behandles i Byrådet 28. maj 2025.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Byrådet:

1. At den aktuelle økonomivurdering tages til efterretning.
2. At der omfordeles 1.250 t.kr. fra Social til Ældre og Omsorg.
3. At der grundet fælles opgaveløsning omkring en gruppe borgere med BPA ordninger/hjemmepleje og tilbud på Solsikken, gives tilladelse til, at der kan ske omfordeling af budget mellem politikområderne Social og Ældre og Omsorg, uden det kræver en politisk beslutning.
4. At der omfordeles 503 t.kr. fra Social til Specialrådgivningen under Økonomiudvalget.
5. At der omfordeles 797 t.kr. fra Sundhed til Specialrådgivningen under Økonomiudvalget.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet økonomivurdering for Udvalget for Sundhed og Omsorg pr. 31. marts 2025.

Økonomivurderingen omfatter først vurdering på driftsområderne og derefter en vurdering på anlæg. Som udgangspunkt er vurderingen lavet på baggrund af forbruget pr. 31. marts, dog er der taget højde for kendte og forventede afvigelser resten af året.

På nuværende tidspunkt forventes der et samlet forbrug på 1.082.815 t.kr. Det giver en samlet afvigelse på 10.420 t.kr. i mindreforbrug i forhold til det korrigeret budget på 1.093.235 t.kr.

Budget-/regnskabsåret 2025 (1.000 kr.)	Forbrug JAN - MAR	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Afvigelse ift. korr. budget
Udvalget for Sundhed og Omsorg	106.396	661.292	655.520	-5.772
Social og Sundhed	68.328	386.657	379.407	-7.250
Ældre og Omsorg	38.067	274.635	276.113	1.478
Dialog- og aftalestyrede områder	120.407	431.943	427.295	-4.648
Social og Sundhed	49.734	212.425	207.293	-5.132
Ældre og Omsorg	70.673	219.518	220.002	484

*(Grøn = Mindreudgift/merindtægt) (Rød = Merudgift/mindreindtægt)

Vurderingen for Udvalget for Sundhed og Omsorg giver anledning til budgetmæssige ændringer, da der søges om at omfordele 1.250 t.kr. fra Social til Ældre og Omsorg i forbindelse med ophørte BPA-ordninger. Desuden omfordeles 503 t. kr. fra Social og 797 t.kr. fra Sundhed begge til Specialrådgivningen under Økonomiudvalget til at hjælpe med at nedbringe en negativ driftsoverførsel.

I vedlagte bilag findes en mere detaljeret gennemgang af afvigelserne på områderne.

Beslutning

Ad 1. Indstilles godkendt.

Ad 2. Indstilles godkendt.

Ad 3. Indstilles godkendt.

Ad 4. Indstilles godkendt.

Ad 5. Indstilles godkendt.

Bilag

Social, Sundhed og Omsorg - Økonomivurdering 31-03-2025

Punkt 61: Koncept for økonomiopfølgning

00.30.00-S00-3-25

Forventet sagsgang

USO

Anledning

Udvalget for Sundhed og Omsorg ønskede ultimo år 2024 en drøftelse af den månedlige frekvens på økonomivurderinger efter første kvartal 2025.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At der træffes beslutning om scenarie 1, 2 eller 3 for et fremtidigt koncept for økonomiopfølgninger på ældre- og omsorgsområdet.

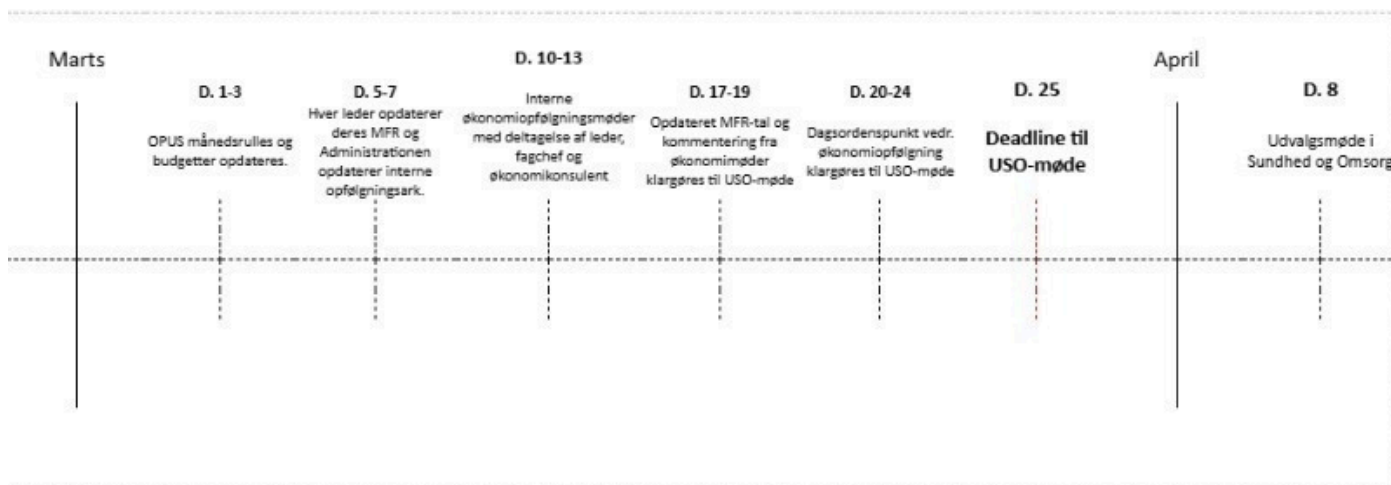
Inddragelse

Seniorrådet vil efterfølgende blive orienteret om valg af koncept for økonomiopfølgninger på ældre- og omsorgsområdet.

Sagsfremstilling

I november 2023 vedtog Byrådet en handleplan til genopretning af økonomisk balance inden for Sundhed og Omsorg grundet et stort merforbrug på ældreområdet. Det blev i denne forbindelse besluttet, at der blev indført månedlige økonomiopfølgninger. De månedlige økonomiopfølgninger bygger på alt tilgængelig data fra ledelsesinformation samt nøgle- og aktivitetstal, som viser udviklingen på området. Flere af tallene kan henledes til tiltag i handleplaner og er suppleret af interne økonomiopfølgningsmøder med deltagelse med hver enkelt leder, fagchef og økonomikonsulent. Da tiltag i handleplanen for genopretning af økonomisk balance er implementeret, er fokus nu på fortsat at følge områderne tæt - med fokus på blandt andet lønudgifter og forbrug til eksterne vikarer.

Den nuværende frekvens betyder et set-up og planlægning, som illustreret i eksemplet fra marts måneds opfølgning:

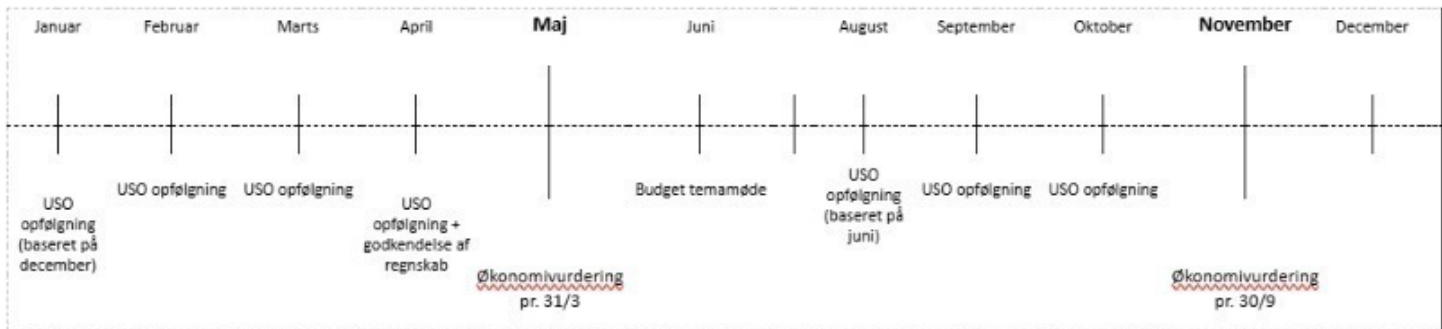

I forbindelse med at Udvalget for Sundhed og Omsorg skal drøfte den nuværende frekvens for økonomiopfølgninger, skal det præciseres, at hvis der forekommer opmærksomhedspunkter og bevægelser i økonomien, som har behov for politisk bevågenhed, vil dette blive drøftet på udvalgs møde.

Administrationen fremsætter tre mulige modeller for økonomiopfølgning i Ældre og Omsorg:

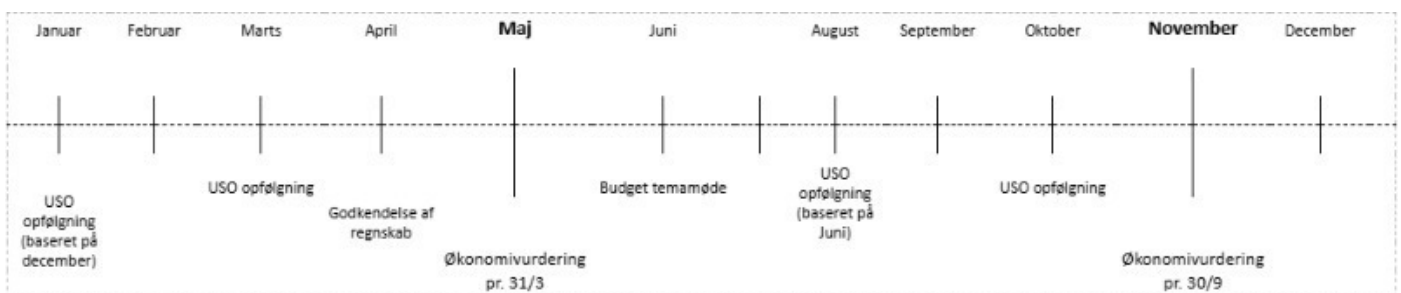
1. Økonomiopfølgning hver måned (nuværende model)

I den nuværende frekvens følger der en månedlig økonomiopfølgning til hvert udvalgs møde. Den nuværende frekvens havde til formål, at udvalget fik en kontinueret føling af økonomien på området. På møde i maj og november behandles økonomivurderinger, som tages videre op til ØK og BY, hvorfor der ikke er økonomiopfølgning i disse måneder.

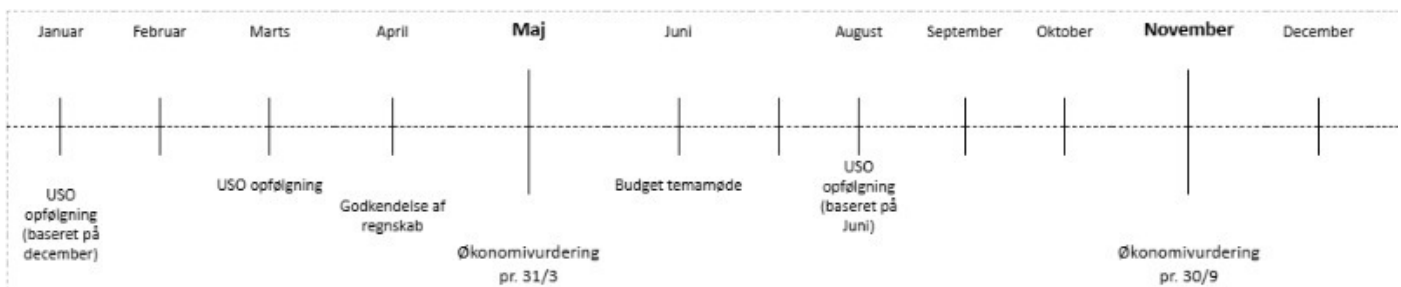
2. Økonomiopfølgning hver anden måned

Et forslag er at overgå til en frekvens, hvor der vil være økonomiopfølgninger hver anden måned. Formålet vil være at frigøre et rum til drøftelse af andre politiske sager. På møde i maj og november behandles økonomivurderinger, som tages videre op til ØK og BY, hvorfor der ikke er økonomiopfølgning i disse måneder.

3. Økonomiopfølgning hver tredje måned.

Et tredje forslag vil være at overgå til økonomiopfølgninger hver tredje måned. Som model 2 vil formålet være at frigøre rum til andre politiske fokusområder. På møde i maj og november behandles økonomivurderinger, som tages videre op til ØK og BY, hvorfor der ikke er økonomiopfølgning i disse måneder.

Som nævnt indledningsvist bygger det nuværende koncept på alt tilgængelig data og ledelsesinformation på området. Nedenfor er der opsummeret, hvilke data der i dag bliver præsenteret i økonomiopfølgningerne.

- En samlet tabel over forbrug, korrigeret budget, forventet regnskab og afvigelse, både på rammestyrede samt dialog- og aftalestyrede områder. Der vil være enkelte noter på de større afvigelser.
- Tabel og grafer, der viser udviklingen i §138 og §83 både på antal ydelser og visiteret tid for henholdsvis Hjemmeplejen, Sundhedsklinikker, Sygeplejeklinikker og skærmindsatser.
- Grafer over vikarforbrug samlet, Hjemmeplejen, Plejecentrene og Sygeplejen.
- Grafer over varlingstillæg (FEA) og overarbejde for henholdsvis Hjemmeplejen, Plejecentre og Sygeplejen.
- Procent og grafer over sygefraværet samlet og på henholdsvis Hjemmeplejen, Plejecentre og Sygeplejen.
- Oversigt over antal borgere med over 25 timers hjemmepleje pr. uge.
- Oversigt over antal borgere med ekstra indsatser på plejecentrene og omkostningerne hertil.
- Oversigt over eksterne pladser på private plejehjem og borgere i andre kommuner.
- Graf over antal borgere visiteret til aktivitetscentrene.
- Graf over udviklingen i antal visiterede timer til aktivitetscentrene.

Administrationen foreslår, at der kan afgrænses i dataporteføljen, ledelsesinformation eller områder, som drøftes på disse økonomiopfølgninger. Det understreges igen, at data fortsat bliver vedligeholdt og gemmes, hvis det bliver nødvendigt for politisk bevågenhed.

Forslag til tilrettet indhold:

- En samlet tabel over forbrug, korrigeret budget, forventet regnskab og afvigelse, både på rammestyrede samt dialog- og aftalestyrede områder. Der vil være enkelte noter på de større afvigelser.
- Grafer over vikarforbrug samlet, Hjemmeplejen og plejecentrene.
- Oversigt over antal borgere med ekstra indsatser på plejecentrene og omkostningerne hertil.
- Graf over antal borgere visiteret til aktivitetscentre.

Administrationens anbefaling

Administrationen anbefaler model 3 i forhold til fremtidigt koncept for økonomiopfølgninger i Udvalget for Sundhed og Omsorg. Valg af denne model vil frigive ressourcer til øvrige politiske fokusområder.

I denne forbindelse skal det præciseres, at valg af en alternativ model for økonomiopfølgninger ikke vil påvirke den administrative månedlige økonomiopfølgning (denne er beskrevet i bilag). Som beskrevet vil Administrationen fortsat være ansvarlig for at løfte eventuelle økonomiske opmærksomheder udenfor de fastsatte politiske økonomiopfølgninger.

Økonomi

.

Beslutning

Udvalget for Sundhed og Omsorg besluttede, at Udvalget for Sundhed og Omsorg fremover ønsker at økonomiopfølgningen fastholdes på model 1 med bemærkning om at et nyt Udvalg for Sundhed og Omsorg kan tage sagen til fornyet drøftelse i den kommende byrådsperiode.

Punkt 62: Orientering om tildeling af pulje til fremme for sammenhold og fællesskab 2024

27.35.08-Ø40-1-24

Forventet sagsgang

USO

Anledning

Med afsæt i Mariagerfjord Kommunes Værdighedspolitik er der i forbindelse med temaet bekæmpelse af ensomhed afsat 350.000 kr. til en udviklingspulje "Pulje til fremme af sammenhold og fællesskab" til forebyggelse af ensomhed for ældre og socialt udsatte borgere + 65 år. Puljen blev pr. 1. januar 2023 opslået med løbende ansøgningsfrist jf. beslutning på møde i Udvalget for Sundhed og Omsorg den 4. oktober 2022.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At orientering om udmøntning af puljemidler for 2024 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Udviklingspuljen "Pulje til fremme af sammenhold og fællesskab" har til formål at fremme nye lokale initiativer til forebyggelse af ensomhed blandt ældre og socialt udsatte borgere i Mariagerfjord Kommune.

Med afsæt i beslutning på møde i Udvalget for Sundhed og Omsorg den 4. oktober 2022 er målgruppen for puljen fokuseret på ældre og socialt udsatte borgere + 65 år, men med mulighed for, at målgruppen udvides, hvis ansøgningen ligger inden for formålet med puljen. Puljen understøtter udmøntning af temaet "Bekæmpelse af ensomhed" i Mariagerfjord Kommunes værdighedspolitik. Puljen har løbende ansøgning.

Administrationen er bemyndiget til at udmønte puljen ud fra de politisk fastsatte kriterier. Udvalget for Sundhed og Omsorg orienteres om den konkrete udmøntning af puljen x 1 årligt, jf. beslutning 11. maj 2023.

Der er i 2024 modtaget 12 ansøgninger.

Økonomi

Der er årligt afsat 350.000 kr. til udviklingspuljen. Der er udmøntet kr. 177.810 i 2024. Restbeløb på kr. 172.190 føres tilbage til Kommunekassen.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Oversigt over tildeling for puljen til fremme af sammenhold og fællesskab 2024

Kriterier for pulje til fremme af sammenhold og fællesskab

Punkt 63: Magtanvendelser ældreområdet 2024

27.66.00-K09-3-25

Forventet sagsgang

USO

Anledning

I henhold til §15 i bekendtgørelse nr. 1239 af 22. november 2019 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at følge udviklingen i anvendelsen af magt og andre indgreb i den personlige frihed i forhold til de borgere, kommunen er ansvarlig for. Her gives en status for anvendelsen af magt på ældreområdet i 2024.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At orientering om årsstatus for antallet af indberettede magtanvendelser på ældreområdet i 2024 tages til efterretning.

Inddragelse

Sagen sendes efter behandling i Udvalget for Sundhed og Omsorg videre til orientering i Seniorrådet.

Sagsfremstilling

I denne sag gives en årsstatus for 2024 på omfanget af magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne på ældreområdet. Sagen sendes efter behandling i Udvalget for Sundhed og Omsorg videre til orientering i Seniorrådet.

Pr. 1. juli 2024 trådte der nye magtanvendelsesregler i kraft, hvorfor årsstatus for 2024 er opgjort for et halvt år af gangen.

I servicelovens kap. 24 og 24 b var magtanvendelsesreglerne frem til 1. juli 2024 beskrevet under følgende typer af magtanvendelse for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af demens el. lignende:

- Afværgehjælp §124 c
- Akut fastholdelse og føren §124 d
- Anvendelse af særlige døråbnere §125
- Anvendelse af stofseler §128
- Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi på baggrund af afgørelse §128 b
- Låsning og sikring af yderdøre og vinduer §128 c
- Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituation §136 c
- Fastholdelse m.v. ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende adfærd §136 d
- Flytning uden samtykke §129, §129 a eller §136 f
- Indgreb foretaget som nødværge (straffelovens §13) eller nødret (straffelovens §14)

Efter d. 1. juli 2024 er der sket en række ændringer i magtanvendelsesreglerne beskrevet i servicelovens kap. 24 og 24 b. Ændringerne ændrer ikke på de grundlæggende forudsætninger for magtanvendelse - det må fortsat ikke erstattes omsorg og en forudgående socialpædagogisk indsats. Ændringerne indeholder i stedet en udvidelse af muligheden for at anvende visse former for magtanvendelse. Dette gælder muligheden for låsning og sikring af en række døre, skuffer og skabe, muligheden for brug af stofseler eller lignende redskaber, mulighed for situationsbestemt kamerakig, konfliktafværgelse, fastholdelse, tilbageholdelse og guidning m.v.

Derudover er der oprettet et socialfagligt nævn, som skal godkende en række af magtanvendelserne før, de må anvendes. Indtil den 1. juli 2024 sagde registreringspligten, at der ved forhåndsgodkendte magtanvendelser alligevel skulle ske en registrering hver gang, den gældende magtanvendelse blev anvendt. De nye regler giver i stedet muligheden for at søge forhåndsgodkendelse for en tidsbestemt periode. I ansøgningen om forhåndsgodkendelse skal der angives et skøn over det

forventede antal gange forhåndsgodkendelsen forventes at blive brugt i den ansøgte periode. Et mere detaljeret notat omkring ændringerne i lovgivningen er vedhæftet dagsordenspunktet.

Et bilag med et overblik over det samlede antal indberettede magtanvendelser inden for ældreområdet er ligeledes vedhæftet dagsordenspunktet. Her er registreringerne fordelt på: 1) typen af magtanvendelse, 2) hvilken institution magtanvendelsen er foregået på og 3) hvor mange borgere, der er blevet anvendt magt overfor.

Samlet set blev der i 2024 indberettet 34 episoder med brug af magtanvendelse. De er fordelt på i alt 15 forskellige borgere bosiddende på fire plejecentre i kommunen og én borger i eget hjem under hjemmeplejen. Over halvdelen af de registrerede episoder (24) er foretaget efter servicelovens §136 c, som er *Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituationer*. Disse episoder fordeler sig videre på 10 forskellige borgere, hvoraf en stor del af episoderne (fem tilfælde) omhandler én borger.

En sammenligning af antallet af indberettede magtanvendelser i 2024 med antallet i 2023 viser, at tallene er nærmest ens. I 2024 blev der, som skrevet ovenfor, indberettet 34 episoder med magtanvendelse fordelt på 15 borgere mod 35 episoder fordelt på 20 borgere i 2023.

Antallet af indberetninger det enkelte år kan være følsomt over for ændringer hos individuelle borgere med særlige problematikker. Det er således ikke ualmindeligt, at behovet for at anvende magtanvendelse kan svinge markant i perioder.

Der arbejdes løbendes på, at antallet af magtanvendelser kan holdes på et minimum, og der er generelt stort fokus på, at man altid skal forsøge at opnå borgers frivillige medvirken til de nødvendige aktiviteter, inden der gribes til anvendelse af magt. Desuden skal magtanvendelsen altid udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt, og den skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået.

Særligt på demensområdet har man fokus på at finde alternative løsninger og tilgange, idet en enkelt borger med demensudfordringer kan komme til at stå for et betydeligt antal magtanvendelser. Det skal dog påpeges, at der altid kan opstå situationer, som nødvendiggør anvendelse af magt. I nogle hygiejnesituationer vil en manglende indgriben fra plejepersonalet eksempelvis være udtryk for omsorgssvigt, ligesom magtanvendelse i nogle tilfælde kan være en nødvendighed af hensyn til at sikre ansattes eller andre borgeres sikkerhed.

Der er kontinuerligt fokus på den pædagogiske tilgang omkring borgere med demens. Kommunens demenskoordinatorer har til opgave at stå til rådighed for personalet på kommunens plejecentre og i hjemmeplejen, hvis der opstår en særlig udfordring i forhold til en borger med demens, herunder udadreagerende adfærd. På plejecentrene er der et fortsat fokus på den pædagogiske metode som faglig tilgang til beboere med udadreagerende adfærd.

Ældreområdet gør ligeledes brug af demenskoordinatorerne til at undervise medarbejdere og ledelse i magtanvendelse overfor borgere på ældreområdet. Samtidig har medarbejderne adgang til et E-læringsmodul om magtanvendelse for fortsat at sikre høj faglig viden blandt personalet.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Notat om nye magtanvendelsesregler fra 1. juli 2024

Overblik over indberettede tilfælde af magtanvendelse på ældreområdet 2024

Punkt 64: Magtanvendelser socialområdet 2024

27.66.00-K09-1-24

Forventet sagsgang

USO

Anledning

I henhold til §15 i bekendtgørelse nr. 1239 af 22. november 2019 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at følge udviklingen i anvendelsen af magt og andre indgreb i den personlige frihed i forhold til de borgere, kommunen er ansvarlig for. Her gives en status for anvendelsen af magt på voksen handicapområdet i 2024.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At orientering om årsstatus for antallet af indberettede magtanvendelser på voksen handicapområdet i 2024 tages til efterretning.

Inddragelse

Sagen sendes efter behandling i Udvalget for Sundhed og Omsorg videre til orientering i Handicaprådet.

Sagsfremstilling

I denne sag gives en årsstatus for 2024 på omfanget af magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne på handicapområdet. Sagen sendes efter behandling i Udvalget for Sundhed og Omsorg videre til orientering i Handicaprådet.

Pr. 1. juli 2024 trådte der nye magtanvendelsesregler i kraft, hvorfor årsstatus for 2024 er opgjort for et halvt år af gangen.

I servicelovens kap. 24 og 24 a var magtanvendelsesreglerne frem til 1. juli 2024 beskrevet under følgende typer af magtanvendelse for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som ikke er en konsekvens af demens el. lignende:

- Afværgehjælp §124 c
- Akut fastholdelse og føren §124 d
- Anvendelse af særlige døråbnere §125
- Anvendelse af stofselere §128
- Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi på baggrund af afgørelse §128 b
- Låsning og sikring af yderdøre og vinduer §128 c
- Flytning uden samtykke §129 og §129 a
- Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituation §136 a
- Indgreb foretaget som nødværge (straffelovens §13) eller nødret (straffelovens §14)
- Ukendt type af indgreb.

Efter d. 1. juli 2024 er der sket en række ændringer i magtanvendelsesreglerne beskrevet i servicelovens kap. 24 og 24 a. Ændringerne ændrer ikke på de grundlæggende forudsætninger for magtanvendelse - det må fortsat ikke erstattes omsorg og en forudgående socialpædagogisk indsats. Ændringerne indeholder i stedet en udvidelse af muligheden for at anvende visse former for magtanvendelse. Dette gælder muligheden for låsning og sikring af en række døre, skuffer og skabe, muligheden for brug af stofselere eller lignende redskaber, mulighed for situationsbestemt kamerakig, konfliktafværgelse, fastholdelse, tilbageholdelse og guidning m.v. I 2024 er der ligeledes lavet én registrering af brugen af §137 h (undersøgelse af den anbragtes opholdsrum og ejendele) på et regionalt tilbud.

Derudover er der oprettet et socialfagligt nævn, som skal godkende en række af magtanvendelserne før, de må anvendes. Indtil den 1. juli 2024 sagde registreringspligten, at der ved forhåndsgodkendte magtanvendelser alligevel skulle ske en registrering hver gang, den gældende magtanvendelse blev anvendt. De nye regler giver i stedet muligheden for at søge

forhåndsgodkendelse for en tidsbestemt periode. I ansøgningen om forhåndsgodkendelse skal der angives et skøn over det forventede antal gange forhåndsgodkendelsen forventes at blive brugt i den ansøgte periode. Et mere detaljeret notat omkring ændringerne i lovgivningen er vedhæftet dagsordenspunktet.

Et bilag med et overblik over det samlede antal indberettede magtanvendelser inden for voksen handicapområdet er ligeledes vedhæftet dagsordenspunktet. Her er registreringerne fordelt på: 1) typen af magtanvendelse, 2) hvilken institution magtanvendelsen er foregået på og 3) hvor mange borgere, der er blevet anvendt magt overfor.

Samlet set er der i 2024 indberettet 94 tilfælde af magtanvendelse fordelt på 20 voksne inden for handicapområdet i Mariagerfjord Kommune. Det omfatter borgere fra Mariagerfjord Kommune på driftsinstitutioner i kommunen og uden for kommunen. De indberettede tilfælde af magtanvendelse er primært foretaget efter servicelovens §124 d (fastholdelse og føren). I en række af indregistreringerne af magtanvendelser efter §128b - anvendelsen af tryghedsskabende velfærdsteknologi - er der sket administrative fejl. Fejlene er blandt andet sket, da test af teknologien er blevet registreret som faktiske magtanvendelse, hvilket ikke er tilfældet. Det betyder også, at antallet af registrerede magtanvendelser med forhåndsgodkendelse i første halvår af 2024 er en del højere end det faktiske tal. For at rette op på denne fejl er der taget kontakt til Socialtilsynet. Fejlen har grundet den nye lovgivning om forhåndsgodkendelse ikke været en udfordring efter 1. juli 2024.

Én borger står for 18 af de 94 indberettede magtanvendelser foretaget efter servicelovens §124d, samt 5 magtanvendelser foretaget uden lovhjemmel. Borgeren er bosat på et Regionalt tilbud uden for kommunen. Der er i de fleste tilfælde tale om guidning og situationer, hvor borgeren griber fast i personalets hår.

En anden borger står for 21 af de øvrige tilfælde, hvoraf de 17 er af den samme type magtanvendelse (fastholdelse og føren). Der er typisk tale om situationer, hvor borgeren, grundet meget lav udviklingsalder, griber for hårdt fat i andre beboere eller personale, og i de tilfælde må grebet løsnes med fysisk indgriben.

Der arbejdes løbende på, at antallet af magtanvendelser kan holdes på et minimum. Der er generelt stor fokus på, at man altid skal forsøge at opnå borgers frivillige medvirken, inden der gribes til anvendelse af magt. Desuden skal magtanvendelsen altid udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt, og den skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. I de situationer, hvor anvendelse af magt vurderes nødvendig, sker det også for at sikre andre borgeres eller ansattes sikkerhed.

Der er fortsat stor opmærksomhed på området omkring magtanvendelse. I den forbindelse er der naturligvis særligt fokus på de pædagogiske indsatser på borgere, hvor der er et stort antal magtanvendelser, men nogle borgeres adfærd er meget svær at ændre via pædagogiske tiltag.

Sammenlignes antallet af magtanvendelser med antallet sidste år er der for 2023 indberettet 53 tilfælde fordelt på 16 borgere mod 94 tilfælde fordelt på 20 borgere i 2024. Antallet af episoder med brug af magt overfor en borger er dermed en del større end året før, men fordeler sig på lidt flere borgere end i 2023. Tallene for 2022 lød som følgende: 103 tilfælde fordelt på 14 borgere. Det viser, at antallet af indberetninger det enkelte år kan være følsomt over for ændringer hos individuelle borgere med særlige problematikker. Det er således ikke ualmindeligt, at behovet for at benytte magtanvendelse kan svinge markant i perioder.

Indberetninger af magtanvendelser skal foretages på særlige skemaer, som er udarbejdet af Socialstyrelsen. Det er forvaltningens vurdering, at skemaerne er egnede til at understøtte fyldestgørende indberetninger.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Overblik over indberettede tilfælde af magtanvendelse på socialområdet 2024

Notat om nye magtanvendelsesregler fra 1. juli 2024

Punkt 65: Høring af Praksisplan for kiropraktik 2025

29.30.00-P17-2-25

Forventet sagsgang

USO

Anledning

Region Nordjylland har sendt udkast til Praksisplan for kiropraktik 2025 i høring med frist d. 30. maj. Mariagerfjord Kommune er som interessepart inviteret til at afgive høringssvar.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At Udvalget drøfter høringsversionen af "Praksisplan for kiropraktik 2025" samt afgiver høringssvar dertil.

Sagsfremstilling

Region Nordjylland har i henhold til Overenskomst om kiropraktik § 13, stk. 2 udarbejdet et udkast til en ny praksisplan for kiropraktik. Praksisplanen danner grundlag for tilrettelæggelsen og udviklingen af kiropraktikområdet i Region Nordjylland i planperioden.

Formålet med praksisplanen er at understøtte en hensigtsmæssig geografisk fordeling af kiropraktorer, fremme sammenhængende patientforløb og sikre høj faglig kvalitet i behandlingen.

Praksisplanen indeholder blandt andet en beskrivelse af kapacitet, samarbejde med øvrige sundhedsaktører og kvalitetsudvikling på området.

Administrationen har gennemgået høringsmaterialet og har ingen bemærkninger til indholdet.

Tidsplan:

Praksisplan for kiropraktik sendes i høring i perioden d. 7. april 2025 til 30. maj 2025. Sidste frist for at afgive høringssvar er fredag d. 30. maj 2025.

Den endelige praksisplan for kiropraktik forventes behandlet af Regionsrådet i september 2025.

Beslutning

Udvalget for Sundhed og Omsorg godkendte høringsmaterialet med kvittering for Udkastet til Praksisplan for Kiropraktik.

Bilag

Høringsbrev vedr. praksisplan for kiropraktik 1

Høringsversion - Praksisplan for kiropraktik 2025 2

Punkt 66: Central udmelding vedr. udsatte gravide med skadeligt rusmiddelbrug

29.00.00-G01-40-25

Forventet sagsgang

USO

Anledning

Social- og Boligstyrelsen har i maj 2024 genudsendt en central udmelding om behovet for døgnbehandling til udsatte gravide med skadeligt rusmiddelbrug. En fælleskommunal afrapportering konkluderer, at målgruppen er meget lille og kræver højt specialiseret indsats, som bedst varetages i regionalt regi – knyttet til Familieambulatorierne. Derfor anbefales det, at opgaven placeres hos regionerne med fuld statslig finansiering. KKR Nordjylland indstiller, at kommunerne i foråret 2025 godkender afrapporteringen.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At afrapporteringen på Social- og Boligstyrelsens centrale udmelding vedr. gravide med skadeligt rusmiddelbrug godkendes.

Sagsfremstilling

Social- og Boligstyrelsen har med lov om social service § 13 b, stk. 2 og 3 kompetence til at udmelde målgrupper og særlige indsatser til kommunalbestyrelserne, hvis Social- og Boligstyrelsen vurderer, at der er behov herfor.

I 2019 bad styrelsen via en central udmelding i første omgang kommunerne (i regi af de fem KKR-områder) om at forholde sig til målgruppen af udsatte gravide kvinder med et skadeligt rusmiddelbrug og behov for døgnbehandlingsindsatser. Kommunerne meldte bl.a. tilbage til styrelsen, at grundet styrelsens definition af, at målgruppen skulle have behov for døgnbehandlingsindsatser, så havde kommunerne kendskab til meget få kvinder i målgruppen.

I 2022 bad styrelsen igen kommunerne om en opdateret beskrivelse af aktuelle indsatser og forslag til fremadrettede indsatsmodeller til målgruppen. Kommunerne svarede her bl.a., at kvinder i målgruppen altid tilbydes en helhedsorienteret, tværfaglig og individuel indsats.

Styrelsen har i maj 2024 udsendt en fornyet behandling af den centrale udmelding om døgnbehandlingsindsats til udsatte gravide med et skadeligt rusmiddelbrug. Her bliver kommunerne bedt om at koordinere og konkretisere et løsningsforslag mht. tilbudsstrukturen til målgruppen i den enkelte region. Det er vurderet, at der skulle udarbejdes en afrapportering på tværs af alle 98 kommuner, da opgaven med etablering af en døgnbehandlingsindsats til målgruppen, ikke hører til i kommunalt regi.

Til udarbejdelsen af en samlet og koordineret besvarelse fra kommunerne har der på tværs af de fem KKR-områder derfor været nedsat en administrativ styregruppe og arbejdsgruppe. Styregruppen bag den fælleskommunale afrapportering er enige om, at målgruppen af udsatte gravide med rusmiddelbrug er en sårbar gruppe, der har brug for specialiseret hjælp. Afrapporteringen behandles i de fem KKR-områder i april 2025 og sendes derefter til behandling i kommunerne.

Afrapporteringen skal sendes til Social- og Boligstyrelsen.

Afrapportering som besvarelse af den fornyede behandling

Hovedkonklusionerne i afrapporteringen er, at ekspertisen til håndtering af denne specifikke målgruppe findes i de regionale Familieambulatorier. På den baggrund foreslås det i afrapporteringen, at opgaven med etablering og drift af døgnbehandlingstilbud til målgruppen bør placeres i regionerne i tilknytning til Familieambulatorierne og med fuld statslig finansiering.

Styregruppen vurderer, at målgruppen af gravide med et skadeligt rusmiddelbrug med behov for døgnbehandlingsindsats primært hører til på sundhedsområdet grundet behovet for faglighed og kendskab til hhv. graviditetsområdet og

håndtering af de skadelige sundhedseffekter ved indtag af rusmidler. Det er i Familieambulatorierne, at målgruppen vil kunne modtage en højt specialiseret, tværfaglig og individuel indsats.

Styregruppen anerkender i afrapporteringen, at målgruppen findes, men at den er meget begrænset i en kommunal kontekst. I tillæg hertil ligger kommunernes primære faglighed i forhold til målgruppen i at sikre misbrugsbehandling, samt støtte op om en helhedsorienteret og højt faglig sundhedsindsats i samarbejde med Familieambulatorierne.

Fokus i afrapporteringen er dermed at understrege, at opgaven med at tilbyde et højt specialiseret døgnbehandlingstilbud ikke er en kommunal opgave men derimod en regional opgave. I dette perspektiv har styregruppen valgt ikke at komme med input til dimensionering af døgntilbuddene, placering af døgntilbuddene, indretning af døgntilbuddene etc., da det vil være i styrelsens samspil med regionerne og Sundhedsstyrelsen, at denne konkretisering bør findes sted.

Afrapportering på Central udmelding vedr. gravide samt Forslag fra Danske Regioner fremgår som bilag.

Beslutning

Godkendt.

Bilag

Afrapportering på Central Udmelding Gravide med misbrug 2025

Bilag. Forslag fra Danske Regioner

Punkt 67: Orientering

00.01.00-G01-13-24

Forventet sagsgang

USO

Sagsfremstilling

- Årsrulleplan
- Aktivitetscentre
- Fælles opsamling på deltagelse i Social- og Sundhedspolitisk Forum 2025
- Evaluering af dialogmøde Ældre og Omsorg

Beslutning

Aktivitetscentre

Udvalget for Sundhed og Omsorg blev orienteret om hvordan beslutningen fra Budget2025 vedrørende aktivitetscentre under Fagchef for Ældre og Omsorg bliver implementeret. Videre orientering af borgere, pårørende og medarbejdere følger.

Evaluering af dialogmøde i Ældre og Omsorg

Udvalget for Sundhed og Omsorg kvitterede positivt for både form og indhold på dialogmødet. Der var enighed om at dialogen med medarbejdere og ledere både giver anledning til stolthed og faglig indsigt.

Udvalget for Sundhed og Omsorg ønsker at der arbejdes proaktivt med kommunikation af den gode historie i et rekrutteringsmæssigt perspektiv.

Myhlenbergparken

Udvalget for Sundhed og Omsorg blev orienteret om arbejdet med at rekruttere til vakante stillinger på plejecenter Myhlenbergparken.

Stroke-tilbud

Udvalget blev orienteret om en kommende pressemeddelelse vedr. det kommunale Stroke-tilbud.

Midlertidige pladser i Sundhedsreformen

Udvalget for Sundhed og Omsorg drøftede kort hvordan betalingen for borgeres ophold på midlertidige pladser i anden kommune håndteres. Betalingsforpligtelsen ligger regionalt som følge af sundhedsreformen.

Fælles opsamling på deltagelse af Social- og Sundhedspolitisk Dialogforum 2025

Udvalget for Sundhed og Omsorg drøftede deltagelse og indhold.

Bilag

Årsrulleplan Udvalget for Sundhed og Omsorg 2025

Punkt 68: Eventuelt

00.01.00-G01-13-24

Forventet sagsgang

USO

Beslutning

.

Punkt 69: Underskriftsark

00.22.00-P35-2-24

Forventet sagsgang

USO

Beslutning

.